

DOI: 10.46340/eppd.2021.8.3.12

Oleksandr Boiarskyi, PhD in Law

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9107-4897>

Legislation Institute of the Verkhovna Rada of Ukraine, Kyiv

COMPETENCE POWERS OF PUBLIC SELF-GOVERNING BODIES AS A REFLECTION OF HUMAN INTERESTS AND HIS/HER ASSOCIATIONS IN LOCAL SELF-GOVERNMENT: DETERMINING CONTENT AND ALGORITHMIC POTENTIAL

Олександр Боярський, к. ю. н.

Інститут законодавства Верховної Ради України, Київ

КОМПЕТЕНЦІЙНІ ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ САМОВРЯДНОЇ ВЛАДИ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ ІНТЕРЕСІВ ЛЮДИНИ ТА ЇЇ АСОЦІАЦІЙ В МІСЦЕВОМУ САМОВРЯДУВАННІ: ДО ВИЗНАЧЕННЯ ЗМІСТОВНОГО ТА АЛГОРИТМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ

The article is devoted to the definition of the substantive and algorithmic potential of the competences of self-governing public authorities as a reflection of the interests of man and his/her associations in local self-government.

It is argued that the competencies of public self-government (municipal) authorities represent the activities of local governments, both representative and executive, formed either directly by the territorial community (representative bodies) or indirectly, on the basis of a mandate issued on its behalf (executive bodies). They must represent and protect its interests and act to implement them. The direct contextual-ontological, system-causal, functional-genetic and axio-praxeological connection exists objectively between the competent powers of local self-government bodies and the interests of the territorial community, or more precisely, between the interests of man and his/her associations in local self-government. It is present in all actions of local governments, moreover, it is contextualized and teleologically loaded, because it finds its manifestation in the process of exercising constitutional and legislative powers of local governments, because each of them in its content load: a) adequately reflects the natural human rights in specific forms of its vital activity (natural-fundamental feature); b) solves the relevant existential problem in the process of a person's implementation of his/her life cycle through the specific forms of his/her life, which is implemented within the community, in local government, in everyday life (existential feature); b) provides opportunities for the realization of intentions, aspirations, needs, interests, attitudes of man in the local society (behavioral and normative feature); c) actually contributes to the formation and development of the local human rights system (humanistic-realization feature); d) strengthens and determines the tendencies of formation of the space of local democracy (self-stimulating sign); e) in principle implements the guidelines of democratic legal statehood at the local level of state-organized society (local-state-building feature); f) provides for a conflict-free form of human communication with public authorities (general communicative feature); g) actually creates system of communicative interaction between the local self-government and the community (in the process of exercising the powers), between the community and its members, between community members at the interpersonal level, etc. (subject-communicative feature); g) creates an appropriate socially comfortable space for the existence, functioning of the community and activities within the local society for its members – residents of the relevant territory of the state where the community is located (socially positive feature); h) determines the formation,

emergence, use of appropriate role positions in local society, provided by law and encouraged (head of the family, paternity, marriage, taxpayer, pupil, worker, student, retiree, etc.) (territorial-role sign); i) serves, accompanies and ensures the realization of a person's constitutional and legal status within the community and in the conditions of local self-government (constitutional-status feature); j) stimulates the formation of municipal human rights at the local level, into which its constitutional rights are transformed and a number of rights related to direct human participation in local self-government are added (municipal status); k) stimulates the creation of viable and prosperous communities, ensuring their sustainable and permanent development (relativistic component); l) demonstrates the subject-object composition of local human life (subject-object component); m) stimulates the formation and manifestation of human motivation to participate in local self-government (motivational feature).

In the process of realization of competences of local self-government bodies, the corresponding concept of human rights is formed and developed from the point of view of classical and modern theories of natural law, local democracy, human rights, democratic legal statehood. One of the most important aspects of this process is, of course, the objectification, contextualization, actualization of the idea of human rights as a positive embodiment of the right to human dignity within the primary territorial human community, which is a fundamental natural part of human society. Therefore, the study of this issue is directly related to the concept of jusnaturalism.

Teleological and content-behavioral guidelines of the competent powers of the local self-government bodies transpose the basic standardized, stereotypical forms of people's life activity, which embody their existential interests.

Each of the powers of local governments in its architecture in a functional sense: a) means and contains their relevant behavioral guidelines for local governments and b) is functionally adequate and promising as logical behavioral forms supposed by the legislator. Therefore, there is a synergy of legislative guidelines with the appropriate form of human behavior to achieve the appropriate social effect.

Keywords: local self-government, territorial community, communicative interaction, natural human right, interests of man and his associations.

Постановка проблеми. В умовах муніципальної реформи в Україні, в основі якої лежить децентралізація повноважень публічної державної влади, об'єктивно зростає роль і значення компетенційних повноважень публічної самоврядної (муніципальної) влади¹, що уособлює діяльність органів місцевого самоврядування (далі – ОМСВ), причому як представницьких, так і виконавчих, що формуються або безпосередньо територіальною громадою (далі – ТГ) (представницькі органи), або опосередковано, на основі мандату, виданого від її імені (виконавчі органи), та повинні представляти та захищати її інтереси та діяти з метою їх реалізації.

Отже, можна констатувати, що безпосередній контекстуально-онтологічний, системно-причинний, функціонально-генетичний та аксіо-праксеологічний зв'язок між компетентними повноваженнями ОМСВ та інтересами ТГ, а точніше, між інтересами людини та її асоціаціями в місцевому самоврядуванні (далі – МСВ), – існує, він об'єктивно присутній у всіх діях ОМСВ, більш того, він контекстуалізований та телеологічно навантажений, бо знаходить свій прояв в процесі реалізації ОМСВ своїх конституційно-законодавчих повноважень, бо кожне з них у своєму змістовному навантаженні:

а) адекватне відображає природні права людини, що проявляються в конкретних формах її життєдіяльності (природно-засаднича ознака. – Авт.);

б) вирішує відповідну екзистенційну проблему в процесі здійснення людиною свого життєвого циклу через наведені конкретні форми її життєдіяльності, що реалізуються в межах ТГ, в умовах МСВ, в стані повсякденності (екзистенційна ознака. – Авт.);

б) надає можливості реалізації інтенцій, устремлень, потреб, інтересів, атиюдів людини в локальному соціумі (біхевіористично-нормативна ознака. – Авт.);

¹ Куркин, Б. А. (2014). Доктрина естественного права как основание российской концепции прав человека. *Право и государство: теория и практика*, 8 (116), 48-53.

в) фактично сприяє становленню, формуванню та розвитку локальної системи прав людини (гуманістично-реалізаційна ознака. – Авт.);

г) посилює та детермінує тенденції формування простору локальної демократії (самоврядно-стимулююча ознака. – Авт.);

г) в принципі реалізує настанови демократичної правової державності на локальному рівні державно організованого соціуму (локально-державотворча ознака. – Авт.);

д) передбачає безконфліктну форму комунікації людини з публічною владою (загально-комунікативна ознака. – Авт.);

е) фактично створює в процесі реалізації повноважень ОМСВ систему комунікативної взаємодії між ними та ТГ, між ТГ та її членами, між членами ТГ на міжособистісному рівні тощо (суб'єктно-комунікативна ознака. – Авт.);

є) створює відповідний соціально-комфортний простір для існування, функціонування ТГ та діяльності в рамках локального соціуму для її членів – жителів відповідної території держави, на якій локалізується ТГ (соціально-позитивна ознака. – Авт.);

ж) детермінує формування, виникнення, використання людиною відповідних рольових позицій в локальному соціумі, що передбачені законодавством та ним заохочуються (глава родини, батьківство в родині та поза нею, участь в шлюбі, платник податків, учень, робітник, студент, пенсіонер тощо) (територіально-рольова ознака. – Авт.);

з) обслуговує, супроводжує та забезпечує реалізацію людиною свого конституційно-правового статусу в межах ТГ та в умовах МСВ (конституційно-статусна ознака. – Авт.);

и) стимулює формування на локальному рівні соціуму муніципальних прав людини в які трансформуються її конституційні права та додаються низка прав, пов'язаних з безпосередньою участю людини в МСВ (муніципально-статусна ознака. – Авт.);

і) стимулює створення життєздатних та спроможних ТГ, забезпечуючи їх сталий та перманентний розвиток (релятивістська складова. – Авт.);

й) демонструє предметно-об'єктний склад локального життя людини (предметно-об'єктна складова. – Авт.);

к) стимулює формування та прояв мотивації людини до участі в МСВ (мотиваційна ознака. – Авт.).

Отже, можна стверджувати, що в процесі реалізації компетенційних повноважень ОМСВ практично виникає, формується та розвивається відповідна концепція прав людини з точки зору класичних і сучасних теорій природного права, локальної демократії, прав людини, демократичної правової державності. Одним з найважливіших аспектів цього процесу, безумовно, виступає об'єктивізація, контекстуалізація, актуалізація ідеї прав людини як позитивного втілення права на людську гідність в рамках первинної територіальної людської спільноти, що є основоположною природною ланкою людського суспільства. Звідси, дослідження зазначеної проблематики напряму пов'язане з концептом юснатуралізму.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Треба зазначити, що дослідження компетенційних повноважень органів публічної самоврядної публічної влади (ОМСВ) як відображення інтересів людини та її асоціацій в МСВ, особливо в контексті визначення їх змістовного та алгоритмічного потенціалу, в юридичній науці практично не проводились. Одночасно, представниками національної муніципальної науки, зокрема, М.О. Баймуратовим та представниками його школи, зокрема М.М. Баймуратовим, О.В. Батановим, І.В. Балабановою, Т.М. Буряком, Є.А. Васильковою, Б.Я. Кофманом, В.С. Могілевським, Д.П. Мартиновським, І.А. Галіахметовим розглядалися проблемні питання становлення та розвитку компетенції ОМСВ, але тільки в процесі їх інституціоналізації у контексті становлення та розвитку або муніципального права, або ТГ.

Дослідники власне природного права підкреслюють, що таке право сьогодні має лише форму доктринальних постулатів, розробок, тез. На практиці ж природне право можна зустріти в галузі конституційного права в процесі інституціоналізації національної системи прав людини та виконання цього питання в контексті реалізації державою своїх міжнародно-правових зобов'язань, в діяльності національного та іноземних конституційних судів, де застосовуються і реалізуються природно-правові принципи в реальних справах, а також в міжнародному публічному праві, де на природних правах людини базується вся сучасна концептуальна та договірно-правова база міжнародного співтовариства.

Разом з тим, необхідно зазначити, що Конституція, закони і міжнародні договори держави виступають не тільки джерелами природно-правових норм, причому, саме в тому обсязі, в якому

встановлені конкретними нормативно-правовими актами, з позиції представників позитивістського підходу, а ї з позицій сучасного загального міжнародного права, – де природні права людини є основоположним принципом становлення та розвитку міждержавного співробітництва, а їх дотримання – виступає невід’ємною ознакою прихильності держави до демократичних та правових цінностей. Треба зазначити, що саме такий підхід реалізований в низці європейських держав, насамперед, держав, що є членами міжнародної міждержавної інтеграційної спільноти – Європейського Союзу. Саме там в даний час західна правова доктрина робить акцент вже не на природному і «надпозитивному» характері прав, а на їх конституційній гарантованості і юридичній захищеності, по суті, всіляко оминаючи питання про «онтологію прав людини»¹.

Представники доктрини природного права вказують на те, що права людини є властивістю людини, носять характер невід’ємних та інтерсуб’єктивних та номінаційних – вони приналежні людині тільки завдяки тому, що вона і є людиною, причому, мають таку приналежність до людини з моменту народження кожного – це докладно доводили класики політико-правової думки, такі філософи, як Ж. Боден, Т. Гоббс, Г. Гроцій, Б. Спіноза, Дж. Локк, Ж.-Ж. Руссо, І. Кант та ін. Крім того, закріплення в правовому акті в цьому сенсі не означає трансформації природного права людини в позитивне право, яке може бути відібране або обмежено згодом державою, що дозволяє вважати права людини суб’єктивними правами.

В історії вітчизняної правової думки обґрунтування прав людини з природно-правової точки зору також має багату традицію і історію, яка відображена в працях таких юристів, як П. І. Новгородцев, Б. О. Кістяківський, Є. М. Трубецької, С.С. Дністрянський, І.Я. Франко, М.І. Палієнко.

Суттєвий внесок у розвиток проблематики природних прав людини внесли наукові публікації зарубіжних дослідників, таких як: Т. Аллан, А. Амірханов, Р. Барнет, Л. Батієв, Г. Бернацький, Є. Верховодов, М. Вітрук, Ю. Габермас, Р. Дворкін, О. Лукашова, Дж. Раз, С. Толлефсен, Л. Фулер, Г. Гарт, Л. Штраус.

Важливою є наукова спадщина сучасних вітчизняних авторів, з поміж яких виокремлюються роботи М. Баймуратова, О. Батанова, Ю. Барабаша, Г. Вдовіної, С. Головатого, Д. Гудими, А. Зайця, О. Зайчука, Т. Дідича, М. Козюбри, О. Копиленка, В. Корецького, О. Костенка, В. Культенко, В. Лемака, П. Лодія, Ю. Оборотова, О. Олійник, М. Орзіха, О. Петришина, П. Рабіновича, В. Речицького, В. Сокурєнка, Ю. Тодики, А. Француза, Т. Француз-Яковець та інших.

Однак постулати природно-правової концепції про природу права і по сьогоднішній день представляють предмет активних обговорень серед вчених, філософів і теоретиків права. У зв’язку з цим доктрина природного права, а саме її сучасний стан, представляє інтерес, особливо в її зв’язку з фундаментальними правами і свободами людини. Актуальним є дане питання ще й з тих міркувань, що домінуюче «ліберальне» трактування набору основних прав і свобод, конституційних гарантій людини наражається на сумнів країнами, які традиційно не дотримуються західного шляху розвитку, а саме Росія, ісламські і конфуціанські країни. Регіональні по відношенню до Заходу світи спростовують універсальність конструкцій прав людини, їх пріоритетність та «всеїдність» по відношенню до функціонування публічної влади, секуляризований характер і орієнтацію на єдиний міжнародний правовий стандарт.

Разом з тим, треба враховувати, що проблематика природного права має велике значення і для локального рівня функціонування соціуму, де в умовах МСВ в стані повсякденності існують ТГ, члени яких – жителі відповідних територій держави реалізують свої природні права через закріплений конституційно-правовий статус, включаючи основне з них – право на участь у МСВ. Зазначені права синергуються та взаємно детермінуються з компетенційними повноваженнями ОМСВ, що надає останнім важливого змістовного та алгоритмічного значення в реалізації інтересів людини та її асоціацій в МСВ.

Тому **метою даної статті** виступає визначення змістовного та алгоритмічного потенціалу компетенційних повноважень органів публічної самоврядної публічної влади (ОМСВ), як відображення інтересів людини та її асоціацій в МСВ.

Викладення основного матеріалу. Наше попереднє твердження про те, що існує безпосередній контекстуально-онтологічний, системно-причинний, функціонально-генетичний та

¹ Куркин, Б. А. (2014). Доктрина естественного права как основание российской концепции прав человека. *Право и государство: теория и практика*, 8 (116), 53.

аксіо-праксеологічний зв'язок між компетентними повноваженнями ОМСВ та інтересами ТГ, а точніше, між інтересами людини та її асоціаціями в місцевому самоврядуванні, – обґрунтовується тим, що в процесі реалізації ОМСВ своїх конституційно-законодавчих повноважень, кожне з них у своєму змістовному навантаженні адекватне відображає природні права людини, що проявляються в конкретних формах її життєдіяльності. Тобто, можна стверджувати, що дана проблематика напряду торкається основоположних настанов юснатуралізму.

Згідно юснатуралізму (природно-правовому підходу), право за своєю природою, змістом, суті і поняттям – це природне право. Але треба враховувати, що на питання про те, що таке саме природне право, різні природно-правові концепції дають різні відповіді¹. Узагальнюючи їх, можна дійти наступних висновків:

– як традиційне, так і «відроджене» природне право позбавлене належної змістовної і понятійної визначеності і загальної значимості². Адже ніколи не було, немає і в принципі не може бути якогось одного-єдиного природного права, а було і є безліч різних (окремих, особливих) природних прав, точніше кажучи, їх концепцій і версій. Так що під загальним найменуванням і єдиним терміном «природне право» маються на увазі різні (за своїм змістом, суті і поняттям) варіанти природного права, різні смисли, що вкладаються його минулими і сучасними прихильниками і противниками в це усталене і збірне поняття, що широко використовується (*плюралістична, полісемічна, поліверсійна, поліваріантна, поліконцептуальна ознаки природного права. – авт.*);

– плюралізм природно-правових навчань, отже, відображає плюралізм (особливих) природних прав і їх понять, причому кожне з цих конкуруючих між собою вчень, претендує на істинність саме своєї версії особливого природного права, свого розуміння (і поняття) того, що є природне право (*пріоритетно-конкуруюча ознака природного права. – авт.*);

– разом з тим, оскільки різні природно-правові вчення (і різні поняття природного права, що лежать в їх основі) поряд з відмінностями, мають і щось істотно загальне, що, власне кажучи, і дозволяє відрізнити «природне право» в цілому (і природно-правові концепції) від «позитивного права» (і позитивістських концепцій), постає питання про універсальне визначення природного права, тобто про визначення загального поняття природного права (в логіко-теоретичному, а не в збірно-технічному значенні). А для цього, перш за все, необхідно сформулювати (тобто, реконструювати теоретичну абстракцію природного права, його основної ідеї та принципу – з матеріалу окремих вчень про особливі варіанти природного права) універсальний принцип природного права, який в концентрованій формі виражає його специфіку і суть (а разом з тим і загальне поняття) (*загально-дефінітивна ознака природного права. – авт.*);

– з точки зору загальної теорії праворозуміння розрізнення природного права і позитивного права (а таке розрізнення – один із суттєвих моментів шуканого загального поняття природного права) – це окремий випадок, варіант (хронологічно перший, фактично найбільш поширений, але в силу свого давнього походження архаїчний, теоретично недостатньо розвинений, «нечистий») загальної теорії розрізнення права і закону. Згідно природно-правового розрізнення права і закону, право (і властиві або приписувані йому властивості) об'єктивно в особливому значенні – в сенсі його природності, принципово протиставлять штучності позитивного права (а разом з тим його суб'єктивності, довільності і т. д.) (*альтернативно-розрізнена ознака природного права. – авт.*);

– поряд з цим, природно-правове розрізнення природного права і позитивного права одночасно включає в себе їх протилежну ціннісну оцінку: позитивну – природного права, негативну – позитивного права (*дихотомічно-оцінювальна ознака природного права. – авт.*);

– зі сказаного вище, можна зробити висновок, що звернене до сфери права принципове протиставлення «природного» «штучному», поєднане з їх протилежною моральною оцінкою, становить сенс і суть поняття природного права в його розрізненні і співвідношенні з позитивним правом (*онтологічна ознака природного права. – авт.*);

– постійним компонентом цієї природно-правової схеми і разом з тим змістовно-сисловою основою традиційних уявлень про вічне і незмінне природному праві (на відміну від мінливого позитивного права), – є саме принцип протиставлення в області права «природного» «штучному», що

¹ ВикиЧтение (2021). Юснатуралізм. *Проблеми общей теории права и государства: учебник для вузов.* <<https://law.wikireading.ru/h9euxiaG60>> (2021, травень, 17).

² Нерсесянц, В. С. (2021). *Общая теория права и государства: учебник. ВикиЧтение* <<https://law.wikireading.ru/hnKWV0aO1h>> (2021, травень, 17).

включає в себе їх ціннісну оцінку і пріоритет «природного» над «штучним». Це і є загальний (універсальний) принцип природного права (*аксіологічна ознака природного права. – авт.*);

– в рамках саме цього принципу «штучне» вже дано у вигляді позитивного права, тому «природне» (природне право) трактується як переддане (богом, розумом, природою речей, природою людини і т. д.), передпозитивне (допозитивне, надпозитивне). Причому передданість (тієї чи іншої, безумовно, авторитетної, надлюдської інстанцією) «природного» в просторі і часі світоустрою має одночасно онтологічне, гносеологічне і аксіологічне значення: «природне» (природне право) спочатку, безумовно правильно і морально, словом, добре, а «штучне» – погане, і як відхилення від «природного» (в силу притаманних людям помилок, свавілля і т. д.) підлягає витісненню або виправленню і приведенню у відповідність з «природним» (*первинно-універсальна ознака природного права. – авт.*);

– отже, смисловий зміст універсального принципу природного права, а разом з тим і загального поняття природного права включає в себе наступні моменти:

А) даний принцип, визначаючи право як сферу свого застосування і дії, заперечує правовий зміст принципу позитивного права і стверджує наявність природного права як власне права в вихідному, безумовному і повному розумінні цього явища і поняття (*первинно-вихідна ознака природного права. – авт.*);

Б) цей принцип – в своєму протиставленні природного і позитивного права, – позначає протилежність двох якісно різних сфер – протилежність «природного» (включаючи природне право) і «штучного» (включаючи позитивне право). Причому «природне» (включаючи природне право), згідно з такою позитивною якісною оцінкою, – це щось за свого буття, змістом та значенням вихідне, об'єктивне, безумовне, справжнє, яке залежить від людини, а «штучне» (включаючи і позитивне право), – щось вторинне, похідне, суб'єктивне, умовне, несправжнє, залежне від людського розсуду і в цілому негативне за якістю (як ухилення, відрив і протилежність «природному») (*альтернативно-вихідна ознака природного права. – авт.*);

В) природне право (як правове вираження «природного») і позитивне право (як правове вираження «штучного»), відповідно до природно-правового принципу, виступають як взаємопов'язані протилежності (і як парні категорії, що передбачають одна одну). В цьому плані природне право – в його співвідношенні з позитивно даним правом – являє собою переддане (препозитивне, допозитивне і надпозитивне) право, якому (в силу безумовного примату і визначального характеру «природного» в його співвідношенні з «штучним», включаючи і правовий аспект такого співвідношення) має відповідати позитивне право, щоб мати правовий характер (*ідентифікаційно-вихідна ознака природного права. – авт.*);

Г) універсальний природно-правовий принцип (і відповідно універсальне поняття природного права) – це принцип (і поняття) універсальної моделі природного права, яка виступає як універсальний зразок для всіх окремих видів природного права (*універсально-вихідна ознака природного права. – авт.*);

– загальна модель природного права (в його розрізненні і співвідношенні з позитивним правом), що позначається універсальним природно-правовим принципом є початково об'єктивною, абсолютною, безумовно ціннісною моделлю, а не тільки пояснювальною схемою і конструкцією повинності. Однак конкретний зміст цінностей цієї ціннісної моделі (тобто, які саме конкретні цінності складають зміст цієї моделі – справедливість, рівність, гідність людини, істина або щось інше), а разом з цим і визначення конкретного кордону (лінії розділу) між цінностями природного права і антицінностями позитивного права залишаються за рамками універсального природно-правового принципу (і, отже, поза загальним поняття природного права) (*аксіологічно-конститууюча ознака природного права. – авт.*).

Системне тлумачення наведених теоретичних положень, дає нам змогу визначити:

– природне право як константу в появі, функціонуванні і розвитку людини в рамках людського суспільства та держави;

– природне право як атрибутивну ознаку та іманентну умову існування та функціонування людського соціуму на рівні територіальної людської спільноти – ТГ;

– феноменологію природного права людини як протиставлення феноменології позитивного права і, одночасно, як ідентифікацію ролі, значення, об'єктивності, первинності, пріоритету, важливості і актуальності, загальної контекстуалізації природного права та його дихотомічності та екзистенційного існування з правом позитивним;

–первинну роль природного права в кадастрі прав, свобод і обов'язків людини, що формується в державно організованому соціумі;

–сферу появи і прояву природних прав людини, якою виступає територіальна людська спільнота – ТГ;

–умови в яких ідентифікуються та реалізуються природні права людини – це умови МСВ;

–стан в якому ідентифікуються та реалізуються природні права людини – в ординарному порядку це стан повсякденності;

–умови, що сприяють ідентифікації та реалізації природних прав людини – діяльність ОМСВ;

–нормативно-правові умови, що напряду сприяють ідентифікації, прояву та реалізації природних прав людини – це компетенційні повноваження ОМСВ;

–телеологічні та змістовно-поведінкові настанови компетенційних повноважень ОМСВ транспонують основоположні типізовані, стереотипні форми життєвої діяльності людей, що уособлюють їх екзистенційні інтереси;

–кожне з повноважень ОМСВ у своїй архітектоніці у функціональному розумінні: а) має на увазі та містить в собі їх відповідні поведінкові настанови діяльності ОМСВ та б) функціонально-адекватні ним і перспективно передбачені законодавцем логічні поведінково-діяльнісні форми реакції людини для належної реалізації таких повноважень, – отже, тут має місце синергізація законодавчих настанов з відповідною формою поведінки людини для досягнення відповідного соціального ефекту;

–відносно зв'язків між компетентними повноваженнями ОМСВ та інтересами ТГ, а точніше, між інтересами людини та її асоціаціями в місцевому самоврядуванні, можна зазначити наступне:

А) безпосередній зв'язок проявляється в тому, що повноваження ОМСВ адекватно відображають настанови природних прав людини;

Б) контекстуально-онтологічний знаходить свій прояв в тому, що компетенція ОМСВ безпосередньо впливає на становлення, формування, реалізацію, розвиток, модифікацію форм життєдіяльності людини, що входять до її життєвого циклу та реалізуються в межах ТГ та в умовах МСВ, більш того, – саме через компетентні повноваження реалізується процес нормативного супроводження і забезпечення наведених прав людини;

В) системно-причинний зв'язок між наведеними повноваженнями ОМСВ та інтересами ТГ, а точніше, між інтересами людини та її асоціаціями в МСВ, – проявляється в тому, що виникає системна єдність природних прав людини, що реалізуються в умовах існування та функціонування людини в ТГ, та повноваженнями ОМСВ, – причому така єдність носить і причинно-наслідковий характер – кожне конкретне повноваження ОМСВ виходить з необхідності супроводження і забезпечення конкретного права або свободи людини, її обов'язку, причому у більшості випадків мова йде про природні права або права, свободи та обов'язки, що ними детерміновані;

Г) функціонально-генетичний зв'язок детермінований тим, що більшість форм життєдіяльності людини, які використовуються нею в рамках локального соціуму в межах ТГ та в умовах МСВ мають історично-функціональний характер свого виникнення, формування, та передзadanі організаційні та організаційно-правові форми реалізації, – тому вони характеризуються типізованим та стереотипним характером своєї побудови, змісту, набору сталих поведінково-діяльнісних настанов та соціально-прийнятними формами і засобами їх реалізації та апіорі передбаченими її результатами в контексті отримання відповідного соціального результату;

І) аксіо-праксеологічний зв'язок проявляється в тому, що людина, яка є членом ТГ та функціонує в умовах МСВ, усвідомлює свої природні права, та одночасно і сферу їх реалізації, як відповідну соціальну та одночасно індивідуальну, групову, колективну цінність, – тому в процесі їх реалізації вона розуміє, що чинить правильно, адекватно природно-правовим настановам і поступає належним чином, застосовуючи форми і засоби такої реалізації, що є легальними та легітимними в соціумі;

–системне дослідження співвідношення повноважень ОМСВ та інтересів ТГ, а точніше, інтересів людини та її асоціацій в МСВ, призводить нас до розуміння формування та реалізації принципу справедливості, що досягається в наведеній системі координат між органами публічної влади та людиною, а також між людьми-членами ТГ в її межах та на рівні комунікативної взаємодії, що в ній виникає, в процесі якої люди і реалізують свої природні права;

–системний аналіз повноважень ОМСВ в контекстуалізації уособлення ними природних прав людини і відповідності таким повноваженням інтересів ТГ, а точніше, інтересів людини та її асоціацій в МСВ, дає змогу зробити висновок про суттєве змістовне навантаження наведених повноважень ОМСВ, що органічно відображають екзистенційні настанови людини, що торкаються здійснення нею

свого життєвого циклу через індивідуальне, групове і колективне існування та функціонування в рамках ТГ, в межах МСВ, в стані повсякденності і за допомогою комунікативної взаємодії;

– такий же системний аналітичний підхід до визначення співвідношення повноважень ОМСВ та інтересів ТГ, а точніше, інтересів людини та її асоціацій в МСВ, – призводить нас до розуміння формування в межах таких повноважень парадигмально-змістовних настанов природних прав, – результатом чого виступає поява відповідного алгоритму поведінкових та діяльнісних форм, враховуючи на парадигмальний характер самих прав людини, що відображають типізовані та стереотипні інтереси людини-члена ТГ в процесі знаходження її в умовах МСВ та здійснення нею свого життєвого циклу;

– насамкінець, враховуючи методологічний потенціал доктринального висновку А. В. Полякова про те, що права людини кількісно не обмежені: «Права і свободи людини за своєю природою не відрізняються від суб'єктивних прав»¹, – отже, базисом прав людини виступає її право жити в суспільстві безпечному і вільному, – а саме це і обумовлює необхідність захисту інших суб'єктивних прав, в цьому сенсі права людини природні в силу їх суб'єктивної природи – можна констатувати, що враховуючи на це обсяг компетенційних повноважень ОМСВ також не може бути обмежений.

Розглядаючи конкретне природне право людини, що нею ідентифікується та реалізується в локальному соціумі, треба зазначити, що найчастіше дослідники розглядають окремі права, такі як, наприклад, право людини на інформацію і свободу совісті², у різних іпостасях, а саме:

- А) як частину прав людини в цілому або ж
- Б) права людини як елемент юридичного статусу³, або
- В) як могутній двигун соціалізації особистості в контексті синергізації суспільства⁴, або
- Г) як інститут, що характеризує ступінь демократичності конкретного суспільства і ефективність роботи держави, його здатність підтримувати соціальну справедливість⁵,
- Г) об'єкт політичної боротьби, або ж
- Д) як фундамент побудови справедливого суспільства і розглядають їх як природні і суб'єктивні⁶.

Наведені характеристики несуть в собі не тільки відповідний методологічний заряд і потенціал, але і допомагають продемонструвати фактичний відрив доктринального розуміння феноменології природних прав людини від досліджуваної проблематики на рівні МСВ в межах ТГ, що явно носить локально-антропологічний характер та відіграє в ній первинну і провідну роль у становленні такої феноменології природних прав. Звідси, можемо стверджувати, що саме локальний акцент і самоврядний ракурс у дослідженні феноменології природних прав людини є найбільш продуктивним та ефективним, – причому, як в контексті розуміння виникнення та функціонування профільної феноменології, так і в процесі визначення її ролі і значення в побудові комплексної системи локальних соціально-правових зв'язків між людьми, що мають не тільки горизонтальний вихід на рівень локальної демократії, але і вертикальний вихід на рівень формування та функціонування демократичної правової державності. Більш того, на основі наведеної вище аргументації, висновок про організуючу, інтегруючу, інститууючу, конститууючу роль природних прав людини в формуванні компетенційного масиву ОМСВ, можна вважати основоположним у формуванні доктринально-праксеологічної парадигми муніципального права держави як такого⁷.

¹ Поляков, А. В. (2017). Право и суверенитет: к вопросу о соотношении понятий. *Право и власть: основные модели взаимодействия в многополярном мире: сборник трудов международной научной конференции (г. Воронеж, 2-3 июня 2017 г.)*. Воронеж: Наука-Юнипресс, 18.

² Щендригин, Е. Н., Петросян, Л. К. (2016). Человек и конституционное право на информацию и свободу совести. *Мир политики и социологии*, 8, 101-110.

³ Малейна, М. Н. (2017). Формирование понятия «Человек» в российском праве. *Государство и право*, 1, 16-22.

⁴ Николаева, Е. М. (2006). Социализация личности как проблема социальной синергетики: *автореферат диссертации на соискание научной степени доктора философских наук*. Казань: Казанский государственный университет.

⁵ Смирнов, В. В. (2010). Политология прав человека и политические права в России. *Полис. Политические исследования*, 6, 106-115.

⁶ Гигаури, Д. И., Стульба, И. А. (2019). Права человека как философский концепт с позиции представителей юснатурализма. *Архив научных статей* <<https://www.gramota.net/materials/9/2019/1/22.html>> (2021, травень, 17).

⁷ Галиахметов, І. А. (2016). *Муніципальне право України: методологія становлення та розвитку: монографія*. Київ: КНЕУ, 159.

Звертає на себе особливу увагу проблематика справедливості в природному праві та природних прав людини, що є, фактично, «запускаючим» елементом до самоорганізації людини в межах МСВ та реалізації її свободи в формуванні свого статусу в межах громадянського суспільства. В цьому контексті доволі продуктивним потенціалом володіє доктринальна позиція німецько-американського дослідника Л. Штрауса, який у своїй науковій праці «Природне право і історія» стверджував, що історіцизм несправедливо критикує природне право, оскільки поняття про справедливість можуть і навіть повинні змінюватися з плином часу. Це означає, що права людини, їх зміст згодом можуть доповнюватися, звідси правомірними можна вважати концепції, які обґрунтовують так звані права 2-го, 3-го і 4-го покоління¹. Причому істотним є те, що попередні покоління прав не заперечуються і зберігають свою ідентичність, а лише відкриваються нові права людини, що виникли через зміну умов життя і трансформації суспільств, що зазнають в тому числі технологічного та інформаційного розвитку. Вважаємо, що наведена доктринальна позиція має безпосереднє відношення до локального рівня соціуму та МСВ, де в рамках ТГ проходять процеси зародження, формування, формалізації, розвитку, легалізації, легітимації, реалізації, гарантування прав людини, включаючи і виникнення нових її прав, – через зміну умов життя і трансформації суспільств – такий процес супроводжується адекватним розширенням компетенційних повноважень ОМСВ, а також предметів відання ОМСВ (відповідних сфер соціального життя, в яких ОМСВ є компетентними), тобто інтереси людини та її асоціацій, що у об'єднаному вигляді формують інтереси ТГ знаходять своє закріплення в повноваженнях ОМСВ.

Ще далі у дослідженні профільної проблематики йде австралійський дослідник Дж. Фінніс, який присвятив своє дослідження «Природне право і природні права» проблемі природних прав. Він писав, що та поляризація на два ворожі табори – лібералів і католиків і некатоликів, про яку писав у своїй роботі Л. Штраус, і подібна політична «партійність» існує до сих пір, і тому все ще є непримиренні прихильники як позитивної теорії, так і теорії природного права².

Сам Фінніс під природним правом розуміє деякі принципи, які пояснюють обов'язковість позитивних законів, їх діючу силу. Також ці принципи дозволяють дати оцінку людським вчинкам, і тому вони постають як самоочевидні і раціональні. Це також і деякі представлення про загальне благо, які керують позитивною правовою системою і формують її³.

Для Фінніса загальне благо в своєму концептуальному сенсі трактується як сукупність «основних благ». Не погоджуючись з принципом «*lex injusta non est lex*» («несправедливий закон законом не є»), Дж. Фінніс також підкреслює, що соціальні цілі не можуть бути досягнуті за законом, що не має принципів справедливості, які служать загальному благу в цілому, тому «морально обґрунтованими вони бути не можуть, незважаючи на обов'язковість підпорядкування їм»⁴.

Важливим у дослідженні Дж. Фінніса виступає його звернення до територіальної соціальної спільноти, як сфери становлення, прояву та дії природного права. Треба відмітити, що цю проблематику він розглядає у трикутнику «спільність – спільнота – загальне благо». Оперуючи до процесу становлення «я» людини, використовуючи характеристики такого процесу як самоконститування, самореалізація, самоздійснення, він виходить на розуміння ролі раціональності та особистого інтересу у досягненні добробуту конкретної людини і, одночасно, добробуту інших людей, завдяки системі моральних цінностей, що існують в межах людської спільноти. Все це розглядається під кутом формування системи комунікативної взаємодії, що лежить в основі виникнення, формування, існування, функціонування, розвитку та вдосконалення людської спільноти, що інститується та конститується на локальному рівні соціуму, тобто, там де людина продукує та проявляє, а також реалізує свої інтереси, – а саме, в межах ТГ⁵. При цьому, даний дослідник виокремлює чотири своєрідні типи об'єднуючих відносин (порядків), що сприяють створенню людської спільноти⁶, до яких він зараховує наступні:

– по-перше, порядок (єдність), що знаходиться за межами людського розуму та вивчається «природними науками», а саме феноменологія фізичної, біологічної, генетичної єдності людської

¹ Штраус, Л. (2007). *Естественное право и история*. Москва: Водoley Publishers, 121.

² Финнис, Дж. (2021). *Естественное право и естественные права*. Киев: Центр учебной литературы, 10.

³ Там само, 56-57.

⁴ Дидикин, А. Б. (2014). Современные теории естественного права и классическая традиция. *Scholar. Философское антиковедение и классическая традиция*, 8 (2), 421.

⁵ Там само, 175.

⁶ Там само, 176-179.

спільності. На цьому рівні людина ще не усвідомлює наведені аспекти, але її поведінкові та діяльнісні настанови об'єктивно визначаються та управляються наведеними домінантами;

– по-друге, порядок (єдність), що ми можемо ввести до свого розуму та який рефлексивно вивчається в логіці, методології, епістемології, через виникнення і наявність соціальної практики та набуття відповідного досвіду, що призводить до виникнення габітусу людини (індивідуального, групового та колективного) та її соціалізації. На цьому рівні людина та її асоціації вже усвідомлюють свою самоцінність та універсалізацію можливості свого існування тільки в межах ТГ;

– по-третє, порядок (єдність), який ми вносимо в те (або нав'язуємо тому), до чого прикладаємо свої здібності, що вивчається в праксеологічних мистецтвах (кулінарія, суднобудування, торгівля), в технологіях і у всіх інших прикладних науках, а також в науках, що вивчають людську діяльність по створенню символів (лінгвістика, літературна критика тощо), а саме формування та виникнення феноменології культурної єдності загальної мови, загальних технологій, загальної техніки (як у оркестрі), загального капіталу тощо, що призводить до формування, виникнення, розвитку, вдосконалення знань, вмінь, навичок людини в межах ТГ;

– по-четверте, порядок (єдність), який ми вносимо у власні вчинки і бажання, розмірковуючи і обдуманно роблячи вибір, – це, по своєму, вивчає психологія (частково), біографія та історія людських справ, етика, політична філософія тощо та означає формування комунікативних моделей, в основі яких лежить: а) спільне прийняття людьми рішень, що конституують особистість, б) які лежать в основі єдності загальної діяльності, що в) призводить до самореалізації конкретної людини, г) створення можливостей для реалізації інших членів соціуму, в контексті відкриття для них можливостей свободи, відповідальності та інших засадничих аспектів людського процвітання, – отже, мова йде про кооперацію зусиль людей-членів ТГ, їх спільну координацію (причому як позитивну, так і негативну – наприклад, шляхом утримання від реалізації відповідної та бажаної поведінки), становлення співробітництва заради досягнення загального блага;

– по-п'яте, завдяки наявності в компетенційних повноваженнях ОМСВ змістовно-функціональних засад природних прав людини через: а) їх пряме або опосередковане закріплення; б) ідеологічне, концептуальне, засадниче, теоретичне, праксеологічне, конкретне відображення; в) визначення в них конотаційної або наративної складової; г) визначення їх номосної, топосної або локальної приналежності та реалізації тощо, – вони володіють суттєвим і належним проєктним конструктом, причому не тільки завдяки їх відповідному змістовному навантаженню та чіткій алгоритмічно-статусній побудові, а і великою долею перспективного розвитку, враховуючи на подальший розвиток прав людини, що детермінований процесами подальшого розвитку людського соціуму в умовах глобалізації.

Отже, в контексті системного аналізу, ми можемо стверджувати, що:

а) тільки на четвертому рівні виникає повноцінна територіальна людська спільнота, а попередні наведені рівні виступають лише передумовою її виникнення;

б) процес виникнення природних прав людини виникає на першому рівні, але він ускладнюється на другому рівні, структурується та усвідомлюється на третьому рівні та реалізується на четвертому рівні;

в) якщо розглядати наведені рівні виникнення людської спільноти в управлінському аспекті, то виникнення ОМСВ об'єктивується десь на першому рівні, коли стають зрозумілими перспективи безпосередньої демократії, але, одночасно, її обмежені можливості здійснювати повсякденний чіткий та системний управлінський вплив; контекстуалізується десь на другому рівні, бо саме через таку діяльність ОМСВ повинні створюватись, інтегруватись, розвиватись та вдосконалюватись умови для появи та розширення соціальних практик, їх структуруючих структур, – що веде до формування багатовидового габітусу людини та засад її соціалізації, в тому числі і правової, – а саме остання є свідомством адекватної реакції на процеси нормування, нормативізації та легалізації компетентних повноважень ОМСВ; тільки четвертий рівень дає нам розуміння об'єктивної необхідності, аксіології та праксеології існування і функціонування компетентних повноважень ОМСВ, що в умовах системи телеологічних домінант існування та функціонування ТГ, можуть відповідально діяти від її імені та в її інтересах, реалізуючи настанови природного права, що закладені в їх профільних повноваженнях;

г) визначаючи змістовний та алгоритмічний потенціал компетенційних повноважень органів публічної самоврядної публічної влади як відображення інтересів людини та її асоціацій в МСВ, – треба звернути увагу на суттєву роль індивідуальної, групової та колективної психології, а також

індивідуальної, групової та колективної муніципальної правосвідомості в процесах супроводження та забезпечення реалізації наведених повноважень ОМСВ в контексті реалізації природних прав людини-члена ТГ, – саме це забезпечує виникнення та формування відповідних поведінково-діяльнісних настанов людини, її груп та асоціацій щодо реалізації повноважень ОМСВ, що відповідають принципам засадам природного права та реалізують їх потенціал в профільній діяльності ОМСВ..

Висновки. Отже, резюмуючи положення, що викладені вище, можна дійти наступних висновків, які мають методологічне, доктринально-наукове та праксеологічне значення для визначення змістовного та алгоритмічного потенціалу компетенційних повноважень органів публічної самоврядної публічної влади як відображення інтересів людини та її асоціацій в МСВ, а саме:

– компетенційні повноваження публічної самоврядної (муніципальної) влади уособлюють діяльність органів місцевого самоврядування, причому як представницьких, так і виконавчих, що формуються або безпосередньо територіальною громадою (представницькі органи), або опосередковано, на основі мандату, виданого від її імені (виконавчі органи), та повинні представляти та захищати її інтереси та діяти з метою їх реалізації;

– безпосередній контекстуально-онтологічний, системно-причинний, функціонально-генетичний та аксіо-праксеологічний зв'язок між компетентними повноваженнями ОМСВ та інтересами ТГ, а точніше, між інтересами людини та її асоціаціями в місцевому самоврядуванні, – існує, він об'єктивно присутній у всіх діях ОМСВ, більш того, він контекстуалізований та телеологічно навантажений, бо знаходить свій прояв в процесі реалізації ОМСВ своїх конституційно-законодавчих повноважень, бо кожне з них у своєму змістовному навантаженні: а) адекватне відображає природні права людини, що проявляються в конкретних формах її життєдіяльності (природно-засаднича ознака); б) вирішує відповідну екзистенційну проблему в процесі здійснення людиною свого життєвого циклу через наведені конкретні форми її життєдіяльності, що реалізуються в межах ТГ, в умовах МСВ, в стані повсякденності (екзистенційна ознака); в) надає можливість реалізації інтенцій, устремлень, потреб, інтересів, атиюдів людини в локальному соціумі (біхевіористично-нормативна ознака); г) фактично сприяє становленню, формуванню та розвитку локальної системи прав людини (гуманістично-реалізаційна ознака); г) посилює та детермінує тенденції формування простору локальної демократії (самоврядно-стимулююча ознака); г') в принципі реалізує настанови демократичної правової державності на локальному рівні державно організованого соціуму (локально-державотворча ознака); д) передбачає безконфліктну форму комунікації людини з публічною владою (загально-комунікативна ознака); е) фактично створює в процесі реалізації повноважень ОМСВ систему комунікативної взаємодії між ними та ТГ, між ТГ та її членами, між членами ТГ на міжособистісному рівні тощо (суб'єктно-комунікативна ознака); є) створює відповідний соціально-комфортний простір для існування, функціонування ТГ та діяльності в рамках локального соціуму для її членів – жителів відповідної території держави, на якій локалізується ТГ (соціально-позитивна ознака); ж) детермінує формування, виникнення, використання людиною відповідних рольових позицій в локальному соціумі, що передбачені законодавством та ним заохочуються (глава родини, батьківство в родині, участь в шлюбі, платник податків, учень, робітник, студент, пенсіонер тощо) (територіально-рольова ознака); з) обслуговує, супроводжує та забезпечує реалізацію людиною свого конституційно-правового статусу в межах ТГ та в умовах МСВ (конституційно-статусна ознака); и) стимулює формування на локальному рівні соціуму муніципальних прав людини в які трансформуються її конституційні права та додаються низка прав, пов'язаних з безпосередньою участю людини в МСВ (муніципально-статусна ознака); і) стимулює створення життєздатних та спроможних ТГ, забезпечуючи їх сталий та перманентний розвиток (релятивістська складова); й) демонструє предметно-об'єктний склад локального життя людини (предметно-об'єктна складова); к) стимулює формування та прояв мотивації людини до участі в МСВ (мотиваційна ознака);

– в процесі реалізації компетенційних повноважень ОМСВ практично виникає, формується та розвивається відповідна концепція прав людини з точки зору класичних і сучасних теорій природного права, локальної демократії, прав людини, демократичної правової державності, – одним з найважливіших аспектів цього процесу, безумовно, виступає об'єктивна, контекстуалізація, актуалізація ідеї прав людини як позитивного втілення права на людську гідність в рамках первинної територіальної людської спільноти, що є основоположною природною ланкою людського

суспільства, – отже, дослідження зазначеної проблематики напряму пов'язане з концептом юснатуралізму;

–телеологічні та змістовно-поведінкові настанови компетенційних повноважень ОМСВ транспонують основоположні типізовані, стереотипні форми життєвої діяльності людей, що уособлюють їх екзистенційні інтереси;

–кожне з повноважень ОМСВ у своїй архітектоніці у функціональному розумінні: а) має на увазі та містить в собі їх відповідні поведінкові настанови діяльності ОМСВ та б) функціонально-адекватні ним і перспективно передбачені законодавцем логічні поведінково-діяльнісні форми реакції людини для належної реалізації таких повноважень, – отже, тут має місце синергізація законодавчих настанов з відповідною формою поведінки людини для досягнення відповідного соціального ефекту;

–відносно зв'язків між компетентними повноваженнями ОМСВ та інтересами ТГ, а точніше, між інтересами людини та її асоціаціями в місцевому самоврядуванні, можна зазначити наступне: А) *безпосередній зв'язок* проявляється в тому, що повноваження ОМСВ адекватно відображають настанови природних прав людини; Б) *контекстуально-онтологічний зв'язок* знаходить свій прояв в тому, що компетенція ОМСВ безпосередньо впливає на становлення, формування, реалізацію, розвиток, модифікацію форм життєдіяльності людини, що входять до її життєвого циклу та реалізуються в межах ТГ та в умовах МСВ, більш того, – саме через компетентні повноваження реалізується процес нормативного супроводження і забезпечення наведених прав людини; В) *системно-причинний зв'язок* між наведеними повноваженнями ОМСВ та інтересами ТГ, а точніше, між інтересами людини та її асоціаціями в МСВ, – проявляється в тому, що виникає системна єдність природних прав людини, що реалізуються в умовах існування та функціонування людини в ТГ, та повноваженнями ОМСВ, – причому така єдність носить і причинно-наслідковий характер – кожне конкретне повноваження ОМСВ виходить з необхідності супроводження і забезпечення конкретного права або свободи людини, її обов'язку, причому у більшості випадків мова йде про природні права або права, свободи та обов'язки, що ними детерміновані; Г) *функціонально-генетичний зв'язок* детермінований тим, що більшість форм життєдіяльності людини, які використовуються нею в рамках локального соціуму в межах ТГ та в умовах МСВ мають історично-функціональний характер свого виникнення, формування, та передзадані організаційні та організаційно-правові форми реалізації, – тому вони характеризуються типізованим та стереотипним характером своєї побудови, змісту, набору сталих поведінково-діяльнісних настанов та соціально-прийнятними формами і засобами їх реалізації та апіорі передбаченими її результатами в контексті отримання відповідного соціального результату; Г') *аксіо-праксеологічний зв'язок* проявляється в тому, що людина, яка є членом ТГ та функціонує в умовах МСВ, усвідомлює свої природні права, та одночасно і сферу їх реалізації, як відповідну соціальну та одночасно індивідуальну, групову, колективну цінність, – тому в процесі їх реалізації вона розуміє, що чинить правильно, адекватно природно-правовим настановам, своїм різнорівневим інтересам, і поступає належним чином, застосовуючи форми і засоби такої реалізації, що є легальними та легітимними в соціумі;

–системне дослідження співвідношення повноважень ОМСВ та інтересів ТГ, а точніше, інтересів людини та її асоціацій в МСВ, призводить нас до розуміння формування та реалізації принципу справедливості, що досягається в наведеній системі координат між органами публічної влади та людиною, а також між людьми-членами ТГ в її межах та на рівні комунікативної взаємодії, що в ній виникає, в процесі якої люди і реалізують свої природні права;

–системний аналіз повноважень ОМСВ в контекстуалізації уособлення ними природних прав людини і відповідності таким повноваженням інтересів ТГ, а точніше, інтересів людини та її асоціацій в МСВ, дає змогу зробити висновок про суттєве змістовне навантаження наведених повноважень ОМСВ, що органічно відображають екзистенційні настанови людини, що торкаються здійснення нею свого життєвого циклу через індивідуальне, групове і колективне існування та функціонування в рамках ТГ, в межах МСВ, в стані повсякденності і за допомогою комунікативної взаємодії;

–такий же системний аналітичний підхід до визначення співвідношення повноважень ОМСВ та інтересів ТГ, а точніше, інтересів людини та її асоціацій в МСВ, – призводить нас до розуміння формування в межах таких повноважень парадигмально-змістовних настанов природних прав, – результатом чого виступає поява відповідного алгоритму поведінкових та діяльнісних форм, враховуючи на парадигмальний характер самих прав людини, що відображають типізовані та стереотипні інтереси людини-члена ТГ в процесі знаходження її в умовах МСВ та здійснення нею свого життєвого циклу;

– завдяки наявності в компетенційних повноваженнях ОМСВ змістовно-функціональних засад природних прав людини через: а) їх пряме або опосередковане закріплення; б) ідеологічне, концептуальне, засадниче, теоретичне, праксеологічне, конкретне відображення; в) визначення в них конотаційної або наративної складової; г) визначення їх номосної, топосної або локальної приналежності та реалізації тощо, – вони володіють суттєвим і належним проєкtnим конструктом, причому не тільки завдяки їх відповідному змістовному навантаженню та чіткій алгоритмічно-статусній побудові, а й великою долею перспективного розвитку, враховуючи на подальший розвиток прав людини, що детермінований процесами подальшого розвитку людського соціуму в умовах глобалізації.

References:

1. Kurkin, B. A. (2014). Doktrina yestestvennogo prava kak osnovaniye rossiyskoy kontseptsii prav cheloveka [The doctrine of natural law as the basis of the Russian concept of human rights]. *Pravo i gosudarstvo: teoriya i praktika* [Law and state: theory and practice], 8 (116), 48-53. [in Russian].
2. WikiReading (2021). *Yusnaturalizm. Problemy obshchey teorii prava i gosudarstva: uchebnik dlya vuzov* [Yusnaturalism. Problems of the General Theory of Law and State: Textbook for Universities] <<https://law.wikireading.ru/h9eyxiaG60>> (2021, May, 17). [in Russian].
3. Nersesyants, V. S. (2021). Obshchaya teoriya prava i gosudarstva [General theory of law and state]. *WikiReading* <<https://law.wikireading.ru/hnKWV0aO1h>> (2021, May, 17). [in Russian].
4. Polyakov, A. V. (2017). Pravo i suverenitet: k voprosu o sootnoshenii ponyatiy [Law and sovereignty: to the question of the relationship of concepts.]. *Pravo i vlast: osnovnyye modeli vzaimodeystviya v mnogopolyarnom mire: sbornik trudov mezhdunarodnoy nauchnoy konferentsii (g. Voronezh, 2-3 iyunya 2017 g.)* [Law and Power: Basic Models of Interaction in a Multipolar World: Proceedings of the International Scientific Conference (Voronezh, June 2-3, 2017)]. Voronezh: Science-Unipress, 16-25. [in Russian].
5. Shchendrigin, Ye. N., Petrosyan, L. K. (2016). Chelovek i konstitutsionnoye pravo na informatsiyu i svobodu sovesti [Man and the constitutional right to information and freedom of conscience]. *Mir politiki i sotsiologii* [The world of politics and sociology], 8, 101-110. [in Russian].
6. Maleina, M. N. (2017). Formirovaniye ponyatiya «Chelovek» v rossiyskom prave [Formation of the concept of "Man" in Russian law]. *Gosudarstvo i pravo* [State and law], 1, 16-22. [in Russian].
7. Nikolayeva, Ye. M. (2006). Sotsializatsiya lichnosti kak problema sotsialnoy sinergetiki [Socialization of the individual as a problem of social synergetics]: *avtoreferat dissertatsii na soiskaniye nauchnoy stepeni doktora filosofskikh nauk* [the author's abstract of the dissertation for the degree of Doctor of Philosophy]. Kazan: Kazan State University. [in Russian].
8. Smirnov, V. V. (2010). Politologiya prav cheloveka i politicheskiye prava v Rossii [Political Science of Human Rights and Political Rights in Russia]. *Polis. Politicheskiye issledovaniya* [Policy. Political studies], 6, 106-115. [in Russian].
9. Gigauri, D. I., Stulba, I. A. (2019). Prava cheloveka kak filosofskiy kontsept s pozitsii predstaviteley yusnaturalizma [Human rights as a philosophical concept from the position of representatives of yusnaturalism]. *Arkhiv nauchnykh statey* [Archive of scientific articles] <<https://www.gramota.net/materials/9/2019/1/22.html>> (2021, May, 17). [in Russian].
10. Galiakhmetov, I. A. (2016). *Munitsypalne pravo Ukrayiny: metodolohiya stanovlennya ta rozvytku: monohrafiya* [Municipal law of Ukraine: methodology of formation and development: monograph]. Kyiv: KNEU. [in Ukrainian].
11. Strauss, L. (2007). *Natural law and history* [Yestestvennoye pravo i istoriya]. Moscow: Aquarius Publishers. [in Russian].
12. Finnis, J. (2021). *Yestestvennoye pravo i yestestvennyye prava* [Natural law and natural rights]. Kyiv: Center for educational literature. [in Russian].
13. Didikin, A. B. (2014). Sovremennyye teorii yestestvennogo prava i klassicheskaya traditsiya [Modern theories of natural law and classical tradition]. *Schole. Filosofskoye antikovedeniye i klassicheskaya traditsiya* [Schole. Philosophical studies of antiquity and classical tradition], 8 (2), 418-424. [in Russian].